

26

Yttrande över motion
2017:66 av Håkan
Jörnehed (V) och
Elisabeth Ulin Karlsson
(V) om att säkerställa att
patientnämndens
principärenden får en
större dignitet och tas
upp som eget ärende på
hälso- och

**sjukvårdsnämndens
dagordning**

HSN 2018-0162

Hälso- och sjukvårdsnämnden
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen
Kansli
Joakim Pallin

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2018-09-06

HSN 2018-0162

Hälso- och
sjukvårdsnämnden

Yttrande över motion 2017:66 av Håkan Jörnehed (V) och Elisabeth Ulin Karlsson (V) om att säkerställa att patientnämndens principärenden får en större dignitet och tas upp som eget ärende på hälso- och sjukvårdsnämndens dagordning

Ärendebeskrivning

Landstingsstyrelsen har begärt att hälso- och sjukvårdsnämnden ska yttra sig över motion 2017:66 om att säkerställa att patientnämndens principärenden får en större dignitet och tas upp som eget ärende på hälso- och sjukvårdsnämndens dagordning. I motionen föreslår Håkan Jörnehed (V) och Elisabeth Ulin Karlsson (V) att uppföljning av patientnämndens principärenden blir tydligare och att dessa får en större dignitet och tas upp som eget ärende på hälso- och sjukvårdsnämndens dagordning. Motionärerna föreslår även att det utarbetas ett öppet och transparent system för hur principärenden ska hanteras i hälso- och sjukvårdsnämnden framöver.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande
Motion 2017:66 av Håkan Jörnehed (V) och Elisabeth Ulin Karlsson (V)

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

att till landstingsstyrelsen överlämna hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande som nämndens yttrande

att omedelbart justera beslutet.

Förvaltningens motivering till förslaget

Bakgrund

Patientnämndens principärenden är patientärenden av principiell karaktär, där patientnämnden begär en särskild återföring från vården. Det kan exempelvis gälla fall som rör återkommande problem som inte åtgärdats på ett tillfredsställande sätt av vården, eller en särskilt allvarlig patienthändelse där patientsäkerheten brustit, vilket i förlängningen skulle kunna drabba andra patienter.

Patientnämndens förvaltning översänder enligt rutin principärendena till hälso- och sjukvårdsnämnden (HSN) för kännedom. I några av fallen ombeds HSN att yttra sig, vilket då sker genom tjänsteutlåtande och enskilt beslutsärende på HSN:s dagordning. I resterande fall översänds principärenden till HSN enbart för kännedom, medan Stockholms läns sjukvårdsområde (SLSO), vanligen står som huvudmottagarare. I de senare fallen omnämns dessa ärenden i bilaga till punkten "Övriga anmälningssärenden" i HSN-sammanträdenas protokoll. Till punkten *Övriga anmälningssärenden* anmäls vissa övriga uppgifter regelbundet för kännedom, som har anknytning till HSN:s verksamhet, exempelvis patientnämndens ordinarie ärenden som har skickats för kännedom.

Sedan den 1 januari 2018 gäller Lag (2017:372) om stöd vid klagomål mot hälso- och sjukvården. I 3 § framgår det att "Patientnämnderna ska bidra till kvalitetsutveckling, hög patientsäkerhet och till att verksamheterna inom hälso- och sjukvården anpassas efter patienternas behov och förutsättningar genom att årligen analysera inkomna klagomål och synpunkter samt uppmärksamma landstinget eller kommunen på riskområden och hinder för utveckling av vården."

Vidare framkommer det i 6 § att "Landstingen och kommunerna ska organisera sin verksamhet så att slutsatser av de analyser som patientnämnderna gör i enlighet med 3 § tas om hand och bidrar till hälso- och sjukvårdens utveckling."

I och med den nya lagen finns det nu ett reviderat samverkansavtal mellan patientnämndens förvaltning och hälso- och sjukvårdsförvaltningen, båda Stockholms läns landsting (SLL). I samverkansavtalet uppmärksammas att den nya lagen innebär att patientnämnderna, tillsammans med vårdgivarna, utgör den första linjen i det nya klagomålssystemet och att nämnderna därmed får ett utökat uppdrag.

Samverkansavtalet föreslår ett antal åtgärder för att på ett optimalt sätt kunna uppfylla ovan nämnda uppdrag, bland annat att patientnämnden årligen ska redogöra för inkomna klagomål och synpunkter till:

- hälso- och sjukvårdsförvaltningens direktör
- landstingets chefläkare
- landstingets patientsäkerhetskommitté
- hälso- och sjukvårdsnämnden.

Det framgår också att en kontinuerlig dialog och informationsöverföring ska ske mellan patientnämndens förvaltning och avdelningschefen för hälso- och sjukvårdsförvaltningens (HSF) utvecklingsavdelning.

I sitt svar på samma motion (2017:66) som detta tjänsteutlåtande yttrar sig över, svarar patientnämnden bland annat att ”Principärenden ska ses som föregångare till de årliga analyserna som patientnämnden nu enligt lag är ålagd att genomföra. Nämnden kommer även fortsättningsvis avhandla principärenden som ett komplement till de årliga analyserna.”

Överväganden

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen (HSF) delar motionärernas syn om att det är av yttersta vikt att patienters klagomål tas på allvar och att principärenden har en viktig roll att spela i en kvalitativ utveckling av landstingets verksamhet. Med hänsyn till ovannämnda lag och patientnämndens beaktande utav densamma, avser HSF att även fortsatt säkerställa att de principärenden som översänds från patientnämnden kommer till HSN för kännedom.

I de ärenden där HSN är adresserad och ombeds yttra sig, kommer så fortsatt att ske genom enskilt ärende på HSN:s dagordning. I övriga ärenden, där SLSO ofta står som huvudmottagare och är ombedda att yttra sig, och där ärendena samtidigt skickats till HSN för kännedom, kommer dessa fortsatt att återfinnas under punkten ”Övriga anmälningsärenden” i HSN-sammanträdenas protokoll. Enligt rådande rutin kan samtliga ärenden som omnämns under denna punkt vid intresse begäras ut från registrator.

Anledningen till ovan nämnd rutin är att de endast skickats för kännedom till HSN och inte för yttrande. SLSO sorterar inte under HSN. Till detta kommer att ovannämnda principärenden ofta rör enskilda individers ärenden och kan omfattas av sekretess, vilket är ytterligare en faktor som måste beaktas vid hanteringen.

Med tanke på principärendenas betydelse för en väl fungerande hälso- och sjukvård i Stockholms läns landsting, föreslås att man fortsättningsvis även anmäler och återrapporterar de svar över principärenden som kommer för kännedom från patientnämndens förvaltning och SLSO.

Ekonomiska konsekvenser

Hälso- och sjukvårdsnämndens yttrande över motion 2017:66 om att säkerställa att patientnämndens principärenden får en större dignitet och tas upp som eget ärende på hälso- och sjukvårdsnämndens dagordning förväntas inte få några direkta ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för patientsäkerhet

HSN:s yttrande över motion 2017:66 förväntas inte få några direkta konsekvenser för patientsäkerheten. En förbättrad och säkerställd hantering och återföring av principärenden bör medföra att patientsäkerheten stärks ytterligare.

Konsekvenser för jämlik och jämställd vård

HSN:s yttrande över motion 2017:66 förväntas inte få några direkta konsekvenser för en jämlik och jämställd vård. En förbättrad och säkerställd hantering och återföring av principärenden kan dock tänkas medföra positiva konsekvenser för en jämlik och jämställd vård.

Miljökonsekvenser

HSN:s yttrande över motion 2017:66 förväntas inte få några direkta miljökonsekvenser. Det är svårt att bedöma huruvida en förbättrad och säkerställd hantering och återföring av principärenden medför konsekvenser på miljön.

Administrativa konsekvenser

HSN:s yttrande över motion 2017:66 förväntas inte få några direkta administrativa konsekvenser. En förbättrad och säkerställd hantering och återföring av principärenden kan tänkas medföra inga eller marginella administrativa konsekvenser på sikt.

Barbro Naroskyin
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Cecilia Törnqvist Råberger
Avdelningschef

Beslutet ska skickas till

Landstingsstyrelsen
Godkänd av Barbro Naroskyin, 2018-09-06

Stockholms läns landsting
2017-10-17

Ankom Stockholms läns landsting
2017 -10- 17
Dnr. LS 2017-1305

2017:66

Motion av Håkan Jörnehed (V) och Elisabeth Ulin Karlsson (V) om att säkerställa att patientnämndens principärenden får en större dignitet och tas upp som eget ärende på hälso- och sjukvårdsnämndens dagordning

Ärenden av principiell betydelse, så kallade principärenden, anmäls av patientnämnden till hälso- och sjukvårdsnämnden. Vänsterpartiet har vid ett flertal tillfällen påtalat att nämnden bör hantera dessa ärenden med större intresse. Om landstinget har som ambition att utveckla vården utifrån ett personcentrerat förhållningssätt bör hälso- och sjukvårdsnämnden hantera dessa principärenden mer grundligt och på ett annat sätt än såsom det sker i dag.

Det är av yttersta vikt att ta patienters klagomål på allvar. Inte minst utifrån en respekt för de som anmäler, som lägger ner sin tid, kraft och energi på att genomföra den processen det innebär att anmäla. I patientsäkerhetsarbetet är det viktigt att lyssna på patientens historia.

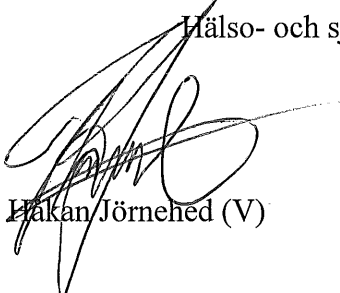
Vi menar också på att det handlar om en respekt för det kvalitativa arbete som patientnämnden, och dess förvaltning, lägger ner på dessa klagomål och ärenden. Då är det viktigt att inte det högsta beslutande organ inom sjukvården hanterar dessa ärenden som om alliansen vill dölja de händelser som sker i vården.

Uppföljning kring principärenden måste bli tydligare och få en större dignitet, så att informationen inte bara anmäls till hälso- och sjukvårdsnämnden, utan faktiskt används som en möjlighet att kvalitativt utveckla landstingets verksamhet. Vänsterpartiet vill att dessa avkodade principärenden ska tas upp som eget ärende på hälso- och sjukvårdsnämndens dagordning eller kommande högsta beslutande politiska organ för hälso- och sjukvård.

Mot bakgrund av ovanstående föreslås landstingsfullmäktige besluta

att säkerställa att patientnämndens principärenden får en större dignitet och tas upp som eget ärende på hälso- och sjukvårdsnämndens dagordning

att utarbeta ett öppet och transparent system för hur principärenden ska hanteras i Hälso- och sjukvårdsnämnden framöver

Håkan Jörnehed (V)

Elisabeth Ulin Karlsson (V)